

MAGYARORSZÁG NÉPESEDÉSI FOLYAMATAI

Kapcsolódó fogalom:

Demográfia: A népesség létszámának alakulásával, összetételével, vizsgálatával foglalkozó tudományág.

Magyarország népessége: 9,6 millió fő (KSH, 2023)

I. A természetes szaporodás időszaka

1950 – 1980 – **természetes szaporodás:** az élve születések száma magasabb, mint a halálozások száma.

okai a Ratkó-korszakban: abortusztilalom és gyermektelenségi adó

[Ratkó-korszak: az ötvenes évek első fele (1950-1956)]

később: egyre jobb életkörülmények; bölcsődék és óvodák

II. A természetes fogyás időszaka

1981 – a fordulat éve

azóta **természetes fogyás:** a halálozások száma magasabb, mint az élve születések száma

Kapcsolódó fogalom:

Korfa: Egy speciális diagram, mely a népesség kor és nemek szerinti összetételét ábrázolja.

interaktív korfa: <https://www.ksh.hu/interaktiv/korfak/orszag.html>

A fejlett, de fogyó népességű, előregedő társadalmak korfája, köztük Magyarország korfája urna alakú.

előregedő társadalom – fogyó népességű társadalom

A természetes szaporodás értéke Magyarországon: -4,9‰ (KSH, 2022)

Születéskor várható átlagos élettartam: 75,5 év (KSH, 2023)

Előregedő társadalmak problémái:

- kevés az aktív keresők száma
- egyre nagyobb a nyugdíjas korosztály
- egészségügyi, szociális kiadások nőnek
- munkaerőhiány

III. A rendszerváltás után

Rendszerváltás: nagy terhet jelent a gazdasági átalakulás (a tervutasításos gazdaságot a piacgazdaságra átállítani).

A rendszerváltás megváltoztatta a foglalkozási szerkezetet.

Kapcsolódó fogalom:

Foglalkozási szerkezet: megmutatja, hogy az aktív keresők milyen arányban oszlanak meg a gazdaság ágazatai között.

magas a munkanélküliség → belső vándorlás

A rendszerváltás vesztesei:

- a bányavidékek
- a hagyományos iparvidékek több település pl. Ózd
- Észak-Magyarország
- Északkelet-Magyarország

A rendszerváltás nyertesei:

- Budapest
- a budapesti agglomeráció
- Nyugat-Dunántúl régió
- Közép-Dunántúl régió

A munkanélküliségi ráta Magyarországon: 4,6% (KSH, 2024. január)

Városi lakosság aránya Magyarországon: 70% (KSH, 2023)

Fontos szempont még:

A lakosság egészségügyi, mentális állapota.

Az utóbbi évek családtámogatási politikájának elemei illetve ennek a politikának eredményei.